

ВПЕРЕД!

РОБІТНИЧА ГАЗЕТА,

орган української соціалдемократичної партії.

Виходить кожного дня о 3 год. пополудни.

Ціна примірника у Львові й на провінції:

40 сот.

Місячна передплата з пересилкою 10 К.

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ І АДМІНІСТРАЦІЇ:

„В ПЕРЕД“, ЛЬВІВ, ВУЛИЦЯ РУСЬКА Ч. 3,
I. поверх.

Пролетарі всіх народів єднайтеся!

На приїзд Начальної Команди В. П. видаємо нашу газету крім звичайного нашого українського письма — також і латинськими буквами Приказови сьому повинуються тільки з konieczности, бо не хочемо позбавити наших читачів свого рідного друкованого слова.

На пращання 1918. року.

Львів, 31. грудня 1918.

Серед гуку гармат, машинних та манліхерів крісів, пращемо старий рік, рік, що мав принести всім і нам мир, волю, рівність та братерство.

Замість миру дав він нам — нову братовбійчу війну. Замість волі — неволю, замість рівності — нерівність, замість братерства — ворожнечу.

В зимних та темних хатах, при порожніх столах стріне нас сьогодні кінець старого року і не викличе він в наших зболілих душах ні жалю ні суму за собою.

Не можемо згадати його добрим, теплим словом.

Міліони пролетаріату, цілого майже світу покляло кроваві жертви, дали найкращих своїх братів, синів і товаришів, міліони вдовців та сиріт заплаче сьогодні важкими сльозами.

І ми, українські соціалдемократи, згадаємо сьогодні наших товаришів: Меленя, Макара, Голубця і тисячу — тисячу інших.

Іде вправді десь там мир та не наш мир. Побігав там не пролетаріат, а буржуазія, не народився ще сей новий світ, опертий на праві і правді.

Стоять знову два грізні світи проти себе, на заході побідний капіталістичний молюх, на сході борючийся за новий світ міський та сільський пролетар.

Два інші світи, дві різні мови, — се не контрагенти світового миру, що має дати всім волю, рівність та братерство.

І ми, з пролетаріатом цілого світу без жалю пращемо сей 1918 рік. Кличемо:

...Пора і крайній час!
Хай зважиться в останній бій
Життя і смерть народніх мас!
Останній раз!!!

Україна.

(Вістки з Києва.)

Війська Петлюри виносять коло 200.000 людей. Вони мають безуслівний українсько-національний характер. В посіданню військ Петлюри є не тільки Київ, Харків, Одеса, але ціла Україна.

Всі байки, розсипані через Скоропадського і противників України про приїзд військ антант, не справдилися.

Ціла київська українська преса живо інтересується випадками в Галичині, подаючи про них правдиві вістки.

Між представниками інших держав в Києві, є і представник Польської Республіки Ванкович.

Про Скоропадського ходять слухи, що його сховали десь Німці. Всі Москалі також поховалися, а Жиди станули солідарно по стороні Українців.

Українці в західній Галичині.

„Пяст“ доносить, що українська агітація починає поширюватися також і в горлицькій повіті. В Висіві утворився „Український союз“ до котрого належать і давні москвофіли. „Руський“ сяшенник в Лосю мав проголоситися старостою. „Пяст“ закінчує допис в званні до польських властей, щоби сею справою занялися.

Литва республікою. — Привіт для України.

Варшава. (ПТА.) Іскрова депеша, перенята з Царського Села: Рада народних комісарів оголосила признание незалежної совітської республіки Литви, обіцяючи їй поміч у боротьбі за свободу та вимінюванню усяких товарів. Рада пересилає також привіт народам України, Литви, Естонії і Лотви, які увільнюються від гнетучого їх ярма.

„Narodni Listy“ і східна Галичина.

„Narodni Listy“ пишуть: „До прикрих річій належить читати вісти польських газет із східної Галичини. Недавно укр. канцелярія розіслала до європейських газет докладний список жалоб проти насильств польської адміністрації і польського війська супроти укр. народу. Тепер мабуть у відповідь на се, польські газети переповнені описом насильств українських військ супроти польських жовнірів. Ми думаємо, що вісти з обох сторін сильно переборщені. Українсько-польський спір в східній Галичині мусить рішити хтось третій — неутраляний“.

Сю нестатку подаємо покищо без коментарів.

Дивна мовчанка.

Першого падолиста 1918 р. проголосило було нове польське правління з Варшави свою декларацію. Згадана декларація вийшла з рук польського сов. дем. Морачевського Андрія, себто президента міністрів, і його товаришів міністрів заступників хлопських та робітничих верстов.

Соціалістичне правління звертає до цілого робочого народу Польщі. Зазначає, що воно вийшло з волі хлопів та робітників, що буде заступати інтереси робочого народу до того часу, доки установчий сейм не поставить нового правління. Установчий сейм має скластися на підставі загального, рівного, безпосереднього, тайного і пропорціонального голосування всіх горожан обох полів немолодших 21 літ.

Правління поставило собі за завдання злучити всі землі замешкані польським населенням і тих народів, котрі добровільно схиляються до Польщі. Декларація проголосила політичну рівність, охорону праці, забезпечення проти безробіття, хороби і старости, конфіскації майна зібраного в часі війни дорогою нечесної спекуляції, свободу совісти, друку, зборів, фахових союзів і страйків.

Дотично господарської рівності заповідає декларація удержавлення копалень, салін, промислу нафтового, введення 8-мо годинного дня праці, примусове вивласнення великої земельної посілості, знесення домен, майстерств і лісів на власність республіки та всякі титули.

Дотично сусідніх народів декларація каже ось так: „Z przemijających zatargów granicznych nie chcemy wyolbrzymiać walki nieubłaganej, wierząc, że ludy Litwy, Białorusi, Ukrainy, Czech, Słowaczyny, Węgier i Niemiec znajdą drogę wyjścia i ustalą współzycie wolnych i równych narodów“.

Дотично Львова каже декларація, що вже через се, що почалася боротьба за його, „to też z całą energią będziemy przyspieszali wszczętą już akcję wojkową, która ma uwolnić Lwów z opresji, i będziemy przygotowywali grunt dla rozstrzygnięcia polubownego w kwestiach spornych na terenie wspólnie zamieszkałym przez ludność polską i ukraińską Galicji“.

Се був би головний зміст декларації.

Про саму декларацію на разі не говоримо нічого, бо скажемо про се іншим разом. Зате запитуємо самі себе, чому то польські буржуазні часописи зі Львова не згадали про сю декларацію ані одним словом? Минуло вже два місяці і буржуазні газети мовчать. Се ж декларація першого польського правління у вільній польській державі по викиненню окупантів. Треба було чекати аж появи соц. дем.-ого „Dziennika Ludo-

wego“ дня 25. XII. 1918 р., щоби повідомив львівських Поляків про сю декларацію.

Се знов один із найкращих доказів, як польська буржуазія ховає все перед своїм народом, вдержуючи його в незнанню, — вдержуючи в обманстві на те, щоби краще панувати над ним та ще й тровити його проти українського народу.

Війна проти большевиків.

Антант розторопив пруський імлітаризм і імперіалізм, розбив в прах стару Австрію і Туреччину. Здавалось, що сим ціль війни досягнена. Так воно не є. Антант пригтовлює нову війну проти большевицької Росії, а кличем до сеї війни є відбудова російської імперії і заведення в ній ладу й порядку. Дійсною причиною до війни є се, що большевицька Росія уневажнила величезний довг Росії державам антанту, заставила виплату процентів французьким і англійським вірителям. Війська антанту мають окупувати тепер Росію, щоби видобути давнину, яку Росія добровільно відказалася платити. Надто соціалістичний лад, який заводять большевики в Росії непокоїть західну буржуазію, бо за приміром російського пролетаріату може піти також пролетаріат західних держав. Сі дві обставини є правдивою причиною нової війни.

Похід антантських військ в глибину Росії є рівночасно початком домової війни в Росії за тринадцять місяців, від коли власть в Росії перейшли большевики, зайшли там величезні зміни. Передовсім від російської імперії відлучилися народи, які через сотки літ підбивали царат. Фінляндія, Лотви, Литва, Польща, Україна, Кавказ, Грузія потворили на звалищах царської імперії свої держави. Смішним і нерозумним є погляд, булятьби ці держави покликав до життя пруський імлітаризм і імлітаризм. Правдою натомисть є, що пруський імлітаризм розбив тюрму російських народів, а ті, освободившись з неволі, самі взяли керму своєї долі в свої руки. Відбудова давньої російської імперії є нерозумним і жорстоким підприємством. Може зперва улягаючи сружній силі антанту удалося склеїти російського потвора, однак він не був би здібний до життя і розвався в сій хвилині, як лиш скінчилася окупація.

Ще тяжшим і майже неможливим є повернення давнього „ладу“ в самій Росії. За останніх півтора року революції російське селянство поділило між себе всю поміщищу, церковну, монастирську і державну землю і уважає тепер себе за законних властителів забраної землі. Відібрати тепер сі землі від російських селян і віддати її давнім властителям, означало би нічого іншого, як повести війну в кождім російським селі з кождим селянином з особіна. До сеї війни потрібали принайменше 10 міліонів армії і армія стала мусілаби окупувати російські села, бо з хвилею виходу війська з села, селяни знову занялиби землі, які уважають за свої. Так само маєтася справа з фабриками, копальнями, які заняли російські робітники. Чиншові доми по містах проголошено національним добром. Всі банки і каси удержавлено. Взагалі соціальний переверот в Росії за останній рік революції поробив такі засадничі зміни в посіданню і поняттю про право власности, заангажував такі широкі круги народу, що хочаби тепер повернути давній лад в Росії мусілобыся прямо все населення всадити в тюрму або вивішати. Не можна також думати, що населення Росії добровільно уступилоби від здобутків, які дала йому соціальна революція. В соціальній революції заінтересовані є тепер не самі большевики, але майже цілий російський народ і він всіми силами буде боротись проти всякого, що хотів би завести старий лад. Доказом сього є, що російські меншевики і соціальні революціонери, що доси були найбільшими противниками большевиків, получились тепер з ними для оборони перед антантською окупацією. Антанта може числити в Росії на поміч давних поміщиків, фабрикантів, офіцерів давньої російської армії, на давніх царських чиновників — отже на реакційні,

монархістичні елементи. Однак чинники ці є так нечисленні і немічні, що без посторонньої помочі не могли би удержатися ні 24 годин, перед напором російських народних мас.

Отже похід антанту до Росії проти большевизму, означає в суті річ війну проти освободившихся народів Росії, війну проти російського селянства і робітництва, війну проти цілого російського народу. Будучність покаже, чи зможе антант виграти сю війну й чи французькі, англійські, американські і італійські війська, що в переважній частині складаються з робітників і селян, з таким самим одушевленням будуть воювати з російським пролетаріатом і селянством, з яким поборювали пруських юнкерів і мілітаристів. Досвід з німецькою й австрійською армією в Росії каже нам припускати, що антантська експедиція до Росії скінчиться так само, як пруська і австрійська, то значить, що війська ці місто підбити і покорити соціалістичну Росію — самі стануть соціалістами — о скільки до сеї пори ними не є — і вернуть до своєї вітчизни, щоби у себе дома зробити таку соціальну революцію, як її зробив російський народ. Вже нині робітництво Англії, Франції, Італії веде велику пропаганду проти експедиції до Росії і проти війни з російськими соціалістами.

На всякий случай нова війна з соціалістичною Росією є початком війни міжнародного капіталізму з міжнародним соціалізмом. Ми маємо віру і певність, що в сій боротьбі возьме верх міжнародний пролетаріат.

Зі Стокгольму доносять: Совітське правительство Росії оголосило, що вітчизна знаходиться в небезпеці. Леніна проголошено диктатором, а Троцького начальним вождом.

Завдання громади.

(Комунальна політика.)

(Далі.)

Всі посередні податки не мають місця в демократичній громаді, чи державі. Наші дотеперішні громади перше всього обтяжували податком споживчі товари, які ввозилися до громади (яйця, масло, товщі, ярину, збіжжя і т. д.) так званим митом (акциза, цло). Через те сама громада підвищувала ціну товарів для своїх горожан. Громада брала податок від чиншів винайм помешкань, а каменичний пан стягав той податок від чиншівника підвищенням чиншу. Те саме робила дотеперішня держава своїм державним граничним митом і податками на сіль, сірники, напої і другі продукти для життя. Таких податків, так званих посередних, в демократичній державі не має бути, бо хоч їх платити зразу той, хто витворює средства до життя, то він їх звалює на плечі тим, хто ті средства купує від нього, себто консумент.

Безпосередний податок від доходу влучає самого оподаткованого, той податок не все дається звалити на других і сей податок впливає обнижуючо на ціни, через те наші громади будуть заводити в себе лише дохідний прогресивний податок, бо він є демократичним податком.

Для розслідування доходів громадян, для означування висоти податку вибирає громада особний податковий комітет, до якого громадська рада висилає своїх референтів. Ухвали комітету затверджуються громадською радою або пересилаються нею назад податковому комітету для змін. Комітет має право вглядати в книговодство всіх господарських, промислових і торгових підприємств. Він оцінює землю, будівельні площі, будинки і всі інші завдання входячі в рамки оподаткування. (Далі буде)

Чи нова війна?

З Загребу доносять дня 26. грудня: Напруження між молоденською юго-славянською державою і Італією загострилося останніми днями так далеко, що в Загребі голосно говориться про можливість скорого вибуху війни Юославії з Італією.

Падеревський в Познані.

Познань, 26. XII. Приїхав тут з Гданська жінкою славний польський п'яніст Падеревський Ігнат. Тутешня польська людність прийняла його з ентузіазмом. З Познаня їде Падеревський до Варшави.

В Польщі.

Кореспонденційне бюро подає, що 30. грудня 1918. була Варшава тереном демонстрацій уладжених польською партією комуністів. Військо

стараючись розігнати демонстрантів, дало було сальву в воздух але товпа не розходилася, і війсьсько почало стріляти в людей. Кілька осіб є забитих і ранених. Товпа і з вікон стріляла на військо. Проти демонстрантів ведеться слідство.

Польські воєнні звідомлення.

Звідомлення штабу Нач. Ком. В. П. на східню Галичину, ген. Розвадовського.

Бюро пресове подає отсе звідомлення з дня 30. XII. 1918 р.: Нині атакував ворог через кілька годин Кривчиці, Персенкіаку, Скнилів і Рісню польську. На схід від Кривчич і в Лисиничах змушено ворога проти-атакою до безладної утєчі в сторону Підборець.

Останні вісти.

Українське Міністерство.

Київ 27. грудня. (Бюро Вольфа.) Директоріят затвердив отсю лісту міністрів: президія і заграничні спр. Чеховський, внутрішні Мисюк, війна Греків, справедливість Славченко, освіта Огієнко, харчові справи Мартос, торговля Остапенко, фінанси Супрейн (?), хліборобство Шаповал, містєцтво Антонович, здоровля Надшенко (?), шляхи Сидоренко, морські справи Білинський, праця Мартинів.

НОВИНКИ.

— Арештування у „Впереді“. Як ми вже вчора доносили, випущено на волю всіх 16 арештованих у „Впереді“ дня 24. грудня, а також арештованих дня 28. грудня редакторів „Впереді“. Лишився в арешті один тов. д-р М. Фільц, партійний секретар.

— Партійний зїзд чеськословацької соц.-дем. партії відбувся в днях 25. і 26. грудня. В зїзді брало участь також 20 делегатів із Словащини. Зїзд відкрив довшою промовою тов. Ангін Немец.

— Апровізація. Міські склепи продають щодня бараболі та квашену капусту. — Нафта буде в склепах від 1. січня. Продажа нафти на січневі купони розпочнеться дня 1. січня у всіх районних склепах з нафтою. Видавана буде повна рація нафти, се є два літри на кожне господарство. — Свічки продаються від нині в усіх районних склепах.

— Пята конференція жінок в Празі. Чеська соціально-демократична організація жінок в Празі відбула дня 25. грудня п'яту краєву конференцію в Празі з тою програмою: 1) Політична різноправність жінки, реф. Екштайн Гавлічкова, 2) соціальні і гуманітарні завдання жінок в чеській Республіці — реф. д-р Аліція Масарик (дочка президента республіки), 3) преса та культурні завдання робітничих жінок — реф. письменниця т. Марія Мєрова.

— „Narodni Listy“ і мін. Васілевські. „Narodni Listy“ обговорюючи розмову мін. Васілевського з польськими дивізіями, дуже песимістично та іронічно приймають її, та додають між иншим, що Львів не є так безспірно польський, як думає п. В.

— „Le Monde Slave“. Від половини 1917 р. виходить поважний місячник „Le Monde Slave“, посвячений справам Славянства. Головні редактори Robert de Caix і проф. Ернест Деніс. Про Україну писали там досі Meillet, Charles, Експлярський, Шевченко. Місячник сей подає в кожному числі (13 аркуш) дуже докладну картину життя славянського світа.

— Де є генерал Галлер? Щодня читаємо в газетах: Галлер уже виїхав або є в дорозі до Кракова, то до Варшави, то знову до Парижа, то до Гданська, нарешті до Львова. Тепер доносять телеграми з Кракова, що там знову доносять з Парижа таке: Клемансо виїхав до Штрасбургу в товаристві Дмовського та ген. Галлера. Перед тим відбулися в Парижі великі маніфестації на честь Галлера і Польщі.

Оповістки.

— Земельний Банк Гіпотечний, спілка акційна у Львові, подає до відома, що з огляду на господарський застій обнижує процентову стопу від вкладок в біжучім рахунку на 2½%, почавши від 1. січня 1919 аж до відкликання. 1—5

— Правий Союз Кредитовий у Львові повідомляє отсим, що від дня 1. січня 1919 буде платити від вкладок до обороту 2½%. 1—5

— Товариство взаємного кредиту „Дністер“ у Львові, подає до відома своїх П. Т. вкладчиків, що з днем 1 січня 1919 знижує відсоткову стопу від вкладок на 2½%. 1—5

— Пригадуємо й просимо тямити про ялинку для ранених українських жовнів! — Комітет Жінок. 2—6

— Наших львівських передплатників просимо покищо відбирати газету особисто, бо пересилка тепер дуже утруднена. — Адміністрація.

— Партійний секретаріят, бюро посередництва праці та бюро правних порад знаходиться при вулиці Руській ч. 3, 1. поверх. Урядові години від 10—12 і від 3—4.

— Льональ Львівського Українського Горожанського Комітету знаходиться при вулиці Руській ч. 3, другий поверх. Урядові години: від 9—1 і від 2—3 попол.

— Просимо всіх, хто їде чи їде на провінцію, забрати з собою „Вперед“, бо через недостачу комунікацій, не можемо розсилати нашої газети. Просимо зайти до адміністрації (вулиця Руська ч. 3, 1. поверх).

Вже вийшов з друку і продається

Робітничий

КАЛЕНДАРІК

на 1919 рік.

Ціна одного примірника 1 Кор. 30 сот.

Хто бере більше, як 10 примірників, платить по 1 Кор. за один примірник.

Набувати можна в адміністрації „Впереді“, при вул. Руській ч. 3, 1. поверх, в обох українських книгарнях, в бюрох дивізіонів і в трафіках.

Ширіть скрізь свою робітничу газету, передавайте її з хати до хати, з рук до рук!

Збирайте складки на пресовий фонд „ВПЕРЕДУ“!

Оголошення приймається по 2 корони за один петітовий рядок. За зміст оголошень редакція не відповідає.

До працьодавців! Хто потребує робітників і робітниць, нехай зголоситься в адміністрації „Впереді“ 9—10

Млинки до мелення важкого зерна на крупі й мукі продає по 150 К. інж. Я. Вінцковський, вул. Новий Світ ч. 20. 4—10;

Ліпша служниця з варенням потрібна сейчас. Зголошення в адміністрації „Впереді“ 3—3

Управитель шлюсарської знайде приміщення зараз; зголоситися при вул. Потоцького ч. 58. 2—3

ВОРИНИЧ, УЧИТЕЛ ШКОЛУРА! Прощу повідомити Катрука і мою жінку, що я здоров і перебуваю у брата. — Моніка. 9—12

О. ТИСОВСЬКИЙ, КАЛУШ. ГАРАСЕВИЧ, ЧЕРНІВ, БУКАЧІВЦІ. Маня з дочкою Оленою здорові. — Із надор. 7—7

БОРИС МИКОЛА! Дай вістку, чи ти здоров? — Родичі. 6—10

БОРИС МИКОЛА! Дай вістку, чи ти здоров? — Родичі. 5—10

НАТАЛІЯ, жена д-ра ГРИЦЬКА НИЧКИ просить повідомити його Родичів в ТЕРНОПІЛІ, що живе здоров на місці. Інші часописи просить о передрук. 4—5

Хто знає, що небудь про ПЛЯТОНА КУЛЬЧИЦЬКОГО, який з початком листопада був на італійським фронті при Feld-Jäger-Bat. № 30, Fdr. 233, зволить подати вістку до Адм. „Впереді“ 4—5

Хтоби знав, що сталося з КАРЛОМ ШВАВОВИЧЕМ, який пустився 15. грудня с. р. до Годовиць коло Львова, зволить повідомити родичів. 3—3

БУРІ, РУДЗАНІВ пов. Теревовля. Ми всі здорові. — Маня, Сабіна. Інші часописи просить о передрук. 3—3

І. СІНГАЛЕВИЧ, ЖОВКВА. Стаха і Масьо на місці. Влодзьо в дома. Ми здорові. Дайте знати про себе. — Лєна. 2—2

МАРІЯ КОЗІЦКА у ЛЬВОВІ здорова. Просить мужа о вістку. Гроші побарає. 2—2

Знакомі повідомлять ласкаво о ПЕТРА ЛЕВИЦЬКОГО в ДЕГОВІ. п. Пєари коло Хододова, що дочка Лідка і родина у Львові здорові. 2—4

Кольпортерів до розношування газет потрібно сейчас. Зголоситися до адміністрації „Впереді“ (вулиця Руська ч. 3, 1. поверх).